

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/1318/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6812206110
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6812206110.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Petra Priehodu v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 4C/145/2012-70 zo dňa 24. 07. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd návrh žalobcu, ktorým sa domáhal z titulu majetkovej škody sumy 125,- Eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumy 726,54 Eur, zamietol. Žalobca sa domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená okresným súdom v exekučnom konaní tvrdeným nesprávnym úradným postupom, t. j. zamietnutím žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej lehoty. O trovách konania okresný súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Okresný súd vykonal dokazovanie exekučným spisom sp. zn. 4Er/659/2009 a zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 27. 08. 2009. Exekučný súd žiadosť súdneho exekútora, ktorou žiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, zamietol uznesením dňa 02. 06. 2010, keď predtým žiadal dňa 29. 10. 2009 Stály rozhodcovský súd o zaslanie potrebného spisového materiálu. Vo veci prebehlo odvolacie konanie a po zrušení pôvodného rozhodnutia okresný exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol v časti 86,95 Eur s príslušenstvom a po právoplatnosti v zostávajúcej časti udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie (29. 03. 2011). Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že exekučný súd bol povinný dôsledne skúmať splnenie formálnych i materiálnych predpokladov pre vedenie exekúcie, a to v každom štádiu vedenia exekúcie, bol povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. Exekučný súd preskúmal predložený rozhodcovský rozsudok a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením v časti zamietol v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, nakoľko došiel k záveru, že zmluva, na základe ktorej bol rozhodcovský rozsudok vydaný, bola v časti dojednaných úrokov z omeškania právom nedovolená. Postup exekučného súdu bol plne opodstatnený a zákonom podložený a správne exekučný súd skúmal vykonateľnosť rozhodcovského rozhodnutia, najmä s ohľadom na to, že sa týka právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Prvostupňový súd ustálil, že dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora o

udelenie poverenia z vydania rozhodnutia nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Prvostupňový súd uzavrel, že súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup (existenciu prieťahov v konaní) ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Vec právne posúdil podľa § 3 ods. 1 písm. d/, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1 a 2, § 16 ods. 1 a § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. na základe zásady úspechu; hoci žalovaný mal vo veci plný úspech, náhradu trov konania mu nepriznal, nakoľko žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v celom rozsahu. V rozsiahlom odvolaní predovšetkým namietal, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, okresný súd rozhodol v jeho neprítomnosti, hoci na tento postup neboli splnené zákonné podmienky. Trval na osobnej účasti jeho právneho zástupcu na pojednávaní, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde. Okresný súd mu odňal možnosť konať pred súdom, pretože sa nemal možnosť vyjadriť tvrdeniam žalovaného ani k vykonaným dôkazom, na ktorých súd založil svoje rozhodnutie, čím došlo aj k porušeniu jeho práva na kontradiktórne konanie. Tvrdenia súdu o dodržaní zákonných lehôt v exekučnom konaní v exekučnom konaní nekorešpondujú s časovými úsekmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku. Neboli splnené zákonné podmienky na rozhodnutie bez nariadenia pojednávania a okresný súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia dôvodu určil sám. Má za to, že v exekučnom konaní boli porušené jeho práva na rozhodnutie v zákonnej lehote, vyjadril nepochopenie nad postupom okresného súdu, ktorý nekonštatoval porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, hoci zistil nedodržanie príslušnej zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu. Napadnutý rozsudok označil za nepreskúmateľný, pretože sa vôbec nezaoberal uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal vec v zmysle § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní veci uvádza, že sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu vysloveným v napadnutom rozsudku, ako aj s jeho odôvodnením, ktoré je zrozumiteľné, jasné a presvedčivé, námietky žalovaného uvedené v odvolaní odvolací súd nepovažuje za dôvodné.

K podanému odvolaniu odvolací súd ďalej uvádza:

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že žalobou sa žalobca voči žalovanému domáhal vyčíslenej náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej okresným súdom ako exekučným súdom v exekučnom konaní tvrdeným nesprávnym úradným postupom, t. j. zamietnutím žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej lehoty; žalobca už v žalobe navrhol vykonať dokazovanie len konkrétnym exekučným spisom okresného súdu. Žalobca už priamo v žalobe vzniesol námietku zaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, o ktorej námietke rozhodol nadriadený súd tak, že zákonného sudcu z pojednávania a rozhodovania v pojednávanej veci nevylúčil. Toto rozhodnutie nadriadeného súdu bolo doručené riadne právnomu zástupcovi žalobcu, ako aj žalovanému. Súd žalobu doručil žalovanému na vyjadrenie, písomné vyjadrenie žalovaného k žalobe súd doručil právnomu zástupcovi žalobcu prostredníctvom pošty, pričom toto vyjadrenie žalovaného prevzal právny zástupca žalobcu dňa 22. 04. 2013. Okresný súd na úradnej tabuli v súlade s ustanovením § 156 ods. 3 riadne a včas oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku; po uplynutí zákonnej 5-dňovej lehoty

okresný súd následne vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania a rozsudok vo veci samej verejne vyhlásil do zápisnice o verejnom vyhlásení rozsudku. K spisu okresného súdu je pripojený exekučný spis ohľadne exekučného konania, v ktorom mala byť žalobcovi podľa jeho žaloby spôsobená tvrdená škoda nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Po preskúmaní veci podľa názoru odvolacieho súdu odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu a uvádza, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Odvolací súd považuje záver okresného súdu o nenaplnení predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu v celom rozsahu za správny, pretože žalobca nepreukázal tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu v spornom exekučnom konaní. Odvolací súd v zmysle § 212 ods. 1 O. s. p. je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, preto pri posudzovaní vecí sa zaoberal len námietkami žalobcu, ktoré sú uvedené v jeho odvolaní a procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska posúdenia, či došlo k vadám v konaní, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O. s. p.).

Námietka žalobcu uvedená v odvolaní, že v prejednávanej veci rozhodoval vylúčený sudca, nie je dôvodná. O žalobcom vznesenej námietke zaujatosti zákonného sudcu rozhodol nadriadený súd s tým, že zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nevylúčil. Uznesenie nadriadeného súdu účastníkom konania bolo riadne doručené, iné dôvody zaujatosti (ako dôvody, ktoré boli už uvedené v samotnej žalobe) žalobca v odvolaní neuviedol. Pokiaľ žalobca svoje tvrdenie o vylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci založil na argumente, že tento je sudcom rovnakého súdu ako exekučný súd, ktorý mu svojím nesprávnym úradným postupom mal spôsobiť uplatnenú škodu, odvolací súd poukazuje na to, že súdna prax dospela k ustálenému záveru, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Nc/14/2010 zo dňa 31. 05. 2010); dôvodom na vylúčenie sudcu bez ďalšieho nie je ani to, že sudca vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia žalobcu svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovaného za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu (viď napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/201/2013 zo dňa 19. 06. 2013, sp. zn. 3Cdo/202/2013 zo dňa 12. 09. 2013).

Námietka odvolateľa, že mu prvostupňový súd vyhlásením rozsudku bez nariadenia pojednávania a vykonaním dokazovania exekučným spisom v jeho neprítomnosti odňal možnosť konať pred súdom a porušil jeho právo na kontradiktórne konanie, nie je dôvodná. Odvolací súd poukazuje na to, že prvostupňový súd rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade so zákonom, pretože v prejednávanej veci ide vzhľadom na predmet konania o drobný spor v súlade s ustanovením § 115a ods. 2 O. s. p. v spojení s ustanovením § 200ea ods. 1 a 2 O. s. p.; zo spisu vyplýva, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku súd riadne a včas oznámil na úradnej tabuli v súlade s ustanovením § 156 ods. 3 O. s. p. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu v odvolaní, že žalobcovi nebolo doručené vyjadrenie odporcu k návrhu, keď zo spisu okresného súdu vyplýva, že vyjadrenie žalovaného bolo žalobcovi riadne doručené. Nemôže dôjsť k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom postupom okresného súdu, ktorý je v súlade so zákonom. K odňatiu možnosti konať pred súdom nedošlo ani v rámci dokazovania. Okresný súd síce vykonal dokazovanie mimo pojednávania (§ 122 ods. 1 O. s. p.), toto dokazovanie však pozostávalo len z oboznámenia sa s exekučným spisom, ktorý ako dôkaz už v žalobe navrhol vykonať samotný žalobca, pričom odvolací súd poukazuje na tú okolnosť, že žalobca bol účastníkom uvedeného exekučného konania, a teda obsah exekučného spisu z hľadiska tvrdených skutočností o dobe od podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia exekučného súdu o jej zamietnutí bol žalobcovi nepochybne známy, pretože z exekučného spisu vyplýva, že všetky rozhodnutia boli žalobcovi (v exekučnom konaní oprávnenému) riadne doručené. Iné dokazovanie okresný súd nevykonal. Odvolací súd nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka konania byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami uvedenými v jednotlivých ustanoveniach O. s. p. Z ustanovenia § 44 ods. 1 O. s. p. vyplýva účastníkovi, ako aj ich zástupcom právo nazerať do súdneho spisu, robiť si z nich výpisky, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov. Ide o procesné oprávnenie účastníka konania, pričom využitím uvedeného procesného oprávnenia mal žalobca možnosť v dostatočnom

časovom predstihu a dostatočným spôsobom uplatniť svoje procesné práva za účelom vyjadrenia sa k dôkazom a ovplyvniť tak súdne konanie. Ak by žalobca využil svoje vyššie uvedené práva, mal by možnosť oboznámiť sa s vyššie uvedeným exekučným spisom (sám žalobca tento spis v žalobe označil ako dôkaz), ako aj s písomným podaním žalovaného (ktoré mu však bolo riadne doručené), mal možnosť včas naň reagovať pred rozhodnutím vo veci samej. Keďže okresný súd postupoval v súlade s ustanovením § 156 ods. 3 O. s. p. a v prejednávanej veci predmetom konania bol drobný spor, okresný súd svojím postupom neporušil právo žalobcu na kontradiktórny súdny proces.

Okresný súd účastníkov konania upovedomil zákonu zodpovedajúcim spôsobom o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, žiadnym spôsobom účastníkom, a teda ani žalobcovi, neodňal možnosť konať pred súdom, zo strany okresného súdu teda k žalobcom namietanej procesnej vade konania nedošlo. Odvolací súd nenariadil pojednávanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. b/ O. s. p. na prejednanie odvolania žalobcu proti rozhodnutiu vo veci samej vzhľadom k tomu, že hoci súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a O. s. p. bez nariadenia pojednávania, nie je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie.

Keďže odvolací súd je toho názoru, že žalobcovi žiadnym spôsobom právo konať pred súdom odňaté nebolo a súčasne vo veci rozhodol zákonný sudca, prejednal odvolací súd následne rozhodnutie okresného súdu vo veci samej.

Odvolací súd v plnom rozsahu súhlasí so záverom okresného súdu o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora, ktorou požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako jedného z predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Argumentácia žalobcu o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívala predovšetkým v tvrdení, že k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty. Súdna prax je ustálená na závere, že lehota 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak exekučný súd zistil rozpor žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a musí súd rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (viď uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 243/2013 zo dňa 25. 04. 2013, IV. ÚS 605/2012 zo dňa 14. 12. 2012. Uvedený postup a obdobie nemožno považovať za nesprávny úradný postup, ktorý by mal za následok prieťahy v súdnom konaní, postup exekučného súdu je plne odôvodnený potrebou skúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti predloženého exekučného titulu. Odvolací súd uvádza, že vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré žalobca iniciuje pred okresným súdom (čo je odvolaciemu súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti), je ústavne akceptovateľná aj relatívne dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie tejto činnosti, čo je plne v súlade so závermi Ústavného súdu SR napr. vo veci sp. zn. II. ÚS 245/2013, IV. ÚS 606/2012. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktorý sa podľa neho nezaoberá uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom, odvolací súd uvádza, že vzhľadom na to, že žalobca v konaní nepreukázal jeden z kumulatívnych obligatórnych predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, nepreukázal teda nesprávny úradný postup exekučného súdu, nebolo potrebné sa v odôvodnení rozsudku zaoberať nepriznaním uplatnenej škody a majetkovej ujmy, čo je v súlade so zásadou hospodárnosti konania. Táto skutočnosť nespôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku tak, ako to v odvolaní tvrdil žalobca. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu odvolací súd poukazuje na to, že zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom, je objektívnou zodpovednosťou bez zreteľa na zavinenie, ktorej sa nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je nesprávny úradný postup, ďalej existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Prvým a zároveň jedným z rozhodujúcich predpokladov zodpovednosti za škodu je práve tvrdený nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci, kedy štát zodpovedá za podmienok ustanovených zákonom č. 514/2003 Z. z. za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Ak prvý a jeden z rozhodujúcich predpokladov zodpovednosti za škodu, a to nesprávny úradný postup, nebol v konaní zistený, nedošlo k vzniku zodpovednosti štátu, ktorá by prípadne mohla byť spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom, teda nebol zistený jeden zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti, preto okresný súd sa dôvodne nezaoberal ďalšími predpokladmi vzniku zodpovednosti, a teda existenciou škody, príčinnou súvislosťou medzi nesprávnym úradným postupom a touto škodou.

Vzhľadom na uvedené dôvody, ako aj dôvody, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa a ktoré nebolo potrebné pre svoju presvedčivosť opätovne uvádzať v tomto rozhodnutí, odvolací súd podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd potvrdil aj súvisiaci výrok o náhrade trov prvostupňového konania. Okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania vychádzal správne z ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v konaní a súčasne správne aplikoval ustanovenie § 151 ods. 1 O. s. p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O. s. p. aplikujúc ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p. a ustanovenie § 151 ods. 1 O. s. p. Úspešným účastníkom odvolacieho konania bol žalovaný, žiadne trovy odvolacieho konania si však neuplatnil, súd teda rozhodol, že žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie:

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.